

Περιεχόμενα

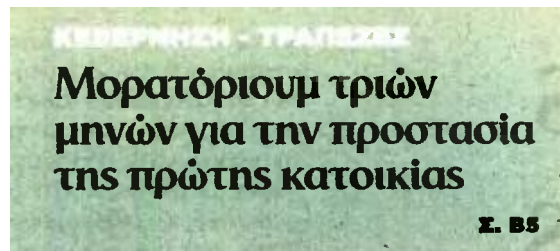
1. ΜΟΡΑΤΟΡΙΟΥΜ ΤΡΙΩΝ ΜΗΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ...	ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 27/06/2021 σελ.29,33
2. ΠΑΝΟΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ	ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 27/06/2021 σελ.8,9

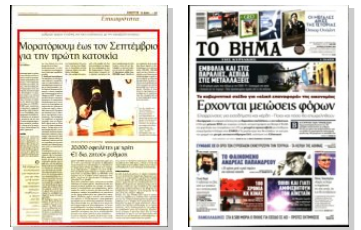
1. ΜΟΡΑΤΟΡΙΟΥΜ ΤΡΙΩΝ ΜΗΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Μέσο: ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 27/06/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 27/06/2021

Σελίδα: 29

Από το φθινόπωρο τα σπίτια θα σώζονται μόνο με εξωδικαστική ρύθμιση χρεών ή ειδικά για τους ευάλωτους με την καταβολή ενοικίου

Μορατόριουμ έως τον Σεπτέμβριο για την πρώτη κατοικία

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΑΓΗΣ ΜΑΡΚΟΥ

Αντίστροφα μετρά ο χρόνος για την εκκίνηση και του τελευταίου κατά τα φαινόμενα άπυου μορατόριουμ των τραπεζών, όσον αφορά την προστασία της κύριας κατοικίας. Από την έναρξη των πλειστηριασμών μετά την πρόσφατη επανалаειτουργία των δικαστηρίων, το μεγαλύτερο μέρος τους αφορά επιχειρηματικά δάνεια, ενώ οι λίγες κατοικίες που βγαίνουν στο σφυρί είναι αξίας μεγαλύτερης των 150.000 - 200.000 ευρώ, ανάλογα με την πολιτική που εφαρμόζει οικειοθελώς κάθε τράπεζα. Από τον Σεπτέμβριο όμως τα πράγματα θα αλλάξουν. Με δεδομένη τη στόχευση των πιστωτών για την όσο το δυνατόν ταχύτερη τακτοποίηση παλαιών υποθέσεων, η πίεση που θα ασκηθεί στους δανειολήπτες θα ενταθεί σημαντικά.

Το στίξιο

Σύμφωνα με τραπεζική πηγή που έχει εικόνα των σχετικών σχεδιασμών, το ερχόμενο φθινόπωρο στο στόχαστρο θα μπει ξανά η κύρια κατοικία με στόχο την οριστική διευθέτηση χρεών με τον έναν ή τον άλλον τρόπο. Δηλαδή με ρύθμιση ή με εκποίηση των εξασφαλισ-

των, στο πλαίσιο του νέου πτωχευτικού κώδικα. Αναλυτικότερα, το πλάνο τραπεζών και διαχειριστών (servicers) προβλέπει τα εξής:

1. Ευάλωτοι δανειολήπτες: Για οφειλότες που θεωρούνται ευάλωτοι, αναστέλλονται υπό προϋποθέσεις οι πλειστηριασμοί σπιτιών μέχρι να ενεργοποιηθεί ο νέος Φορέας Απόκτησης Κατοικιών, ο οποίος εκτιμάται ότι θα είναι έτοιμος μετά το Πάσχα του 2022. Το πρόνομο αυτό θα έχουν όσοι προσκομίζουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά που πιστοποιούν ότι εισοδήματα και περιουσία δεν ξεπερνούν τα όρια που ορίζει ο νόμος. Ήδη πιστωτικά ιδρύματα και servicers έχουν απευθύνει πρόσκληση στους κόκκινους δανειολήπτες να υποβάλουν τα σχετικά έγγραφα, ώστε να εξαιρεθούν άμεσα από τη λίστα των εν δυνάμει πλειστηριασμών. Ακόμη όμως κι αν προγραμματιστεί η αναγκαστική εκτέλεση κύριας κατοικίας ευάλωτου νοικοκυριού, κάπ που έχει ήδη συμβεί, υπάρχει άμεση τηλεφωνική επικοινωνία με τον οφειλέτη για την προσκόμιση των δικαιολογητικών, ώστε να ανασταλεί η εκποίηση. Υπενθυμίζεται ότι η συγκεκριμένη ομάδα δανειοληπτών έχει το δικαίωμα, βάσει νομοθεσίας, να πτωχεύσει και να απαλλαγεί εντός μίας τριετίας από τα χρέη του, υπό την προϋπόθεση ότι θα ρευστοποιηθεί το σύνολο της περιουσίας του, ακίνητης και κινητής. Την κύρια κατοικία θα αποκτήσει ο υπό σύσταση φορέας που προαναφέρθηκε και ο πρώην ιδιοκτήτης θα μπορεί να παραμείνει σε αυτό ως ενοικιαστής, καταβάλλοντας ένα μίσθωμα με όρους αγοράς για 12 χρόνια. Μετά την περίοδο αυτή θα έχει τον πρώτο λόγο για την επαναγορά του, καταβάλλοντας τίμημα ίσο με την τότε εμπορική αξία. Με δεδομένο όμως ότι ο φορέας δύσκολα θα λειτουργήσει πριν από το β' τρίμηνο του 2022, τράπεζες και κυβέρνηση έχουν συμφωνήσει πως μέχρι τότε θα πρέπει να καταβάλλεται ενοίκιο αντί δόσης από τους δανειολήπτες. Ένα μέρος του θα καλύπτεται από το επίδομα στέγασης και το υπόλοιπο από

τον δανειολήπτη. Και αυτό διότι οι θεσμοί δεν δέχθηκαν ο ιδιοκτήτης να μην πληρώνει τίποτα στο μεταβατικό διάστημα. Δεν έχει ακόμη διευκρινιστεί τι θα συμβεί εάν δεν είναι συνεπής με τις πληρωμές των μισθομάτων που θα συμφωνηθούν. Τραπεζικοί κύκλοι εκτιμούν ότι οι σχετικές αποφάσεις θα

έχουν ληφθεί μέχρι τα τέλη Ιουλίου, ώστε από τον Σεπτέμβριο να μπει μια τάξη και σε αυτές τις υποθέσεις.

2. Κατοικίες αξίας έως 200.000 ευρώ: Πρόθεση

των τραπεζών είναι να μην ξεκινήσουν άμεσα οι πλειστηριασμοί για ακίνητα αξίας 150.000 - 200.000 ευρώ και άνω. Ωστόσο, το πλάφόν αυτό θα μειώνεται σταδιακά μέχρι να φτάσουμε στο σημείο να σόζονται αποκλειστικά κατοικίες ευάλωτων με τη μίσθωσή τους από τον φορέα που θα δημιουργηθεί για αυτόν τον σκοπό. Φυσικά, σε περιπτώσεις στρατηγικών κατοικημένων που παραπάνω όριο δεν εφαρμόζεται και οι πλειστηριασμοί προχωρούν κανονικά.

Από την έναρξη των πλειστηριασμών μετά την πρόσφατη επανалаειτουργία των δικαστηρίων, το μεγαλύτερο μέρος τους αφορά επιχειρηματικά δάνεια, ενώ οι λίγες κατοικίες που βγαίνουν στο σφυρί είναι αξίας μεγαλύτερης των 150.000 - 200.000 ευρώ. Από τον Σεπτέμβριο όμως τα πράγματα θα αλλάξουν

ΕΞΩΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ

20.000 οφειλότες με χρέη €1 δισ. ζητούν ρύθμιση

Χεσδόν 20.000 οφειλότες με τραπεζικά χρέη άνω του 1 δισ. ευρώ έκαναν τις πρώτες 3 εβδομάδες ενεργοποίησης της πλατφόρμας του εξωδικαστικού μηχανισμού αίτημα για ρύθμιση τους. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο αριθμός των νέων υποβόλων διατηρείται μέχρι σήμερα σε υψηλά επίπεδα, φτάνοντας σε ημερήσια βάση τις 500-600. Αυτό σημαίνει ότι αν ο ρυθμός αυτός παραμείνει σταθερός, μέχρι και το τέλος Ιουλίου οι αιτήσεις θα ξεπεράσουν τις 30.000. Όπως λένε τραπεζικές πηγές, πρόκειται για μεγάλη διπλάσια του αναμενομένου, καταδεικνύοντας την ανάγκη μεγάλης μερίδας της αγοράς να κλείσει άμεσα τις εκκρεμότητες του παρελθόντος. Μόνο τυχαίο δεν είναι το γεγονός ότι ήδη στο 60% των αιτημάτων υπάρχει συγκατάθεση των οφειλετών για την άρση φορολογικού και τραπεζικού απορρήτου. Εξάλλου, από το σύνολο των αιτήσεων έως σήμερα οι 12.000 αφορούν επιχειρηματικά ανοίγματα και τα υπόλοιπα χορηγήσεις λιανικής. Στην πλειονότητά τους τα δάνεια αυτά είναι είτε μη εξυπηρετούμενα ή ήδη ρυθμισμένα. Το δεύτερο προβληματίζει σε κάποιον βαθμό τις τράπεζες, καθώς πρόκειται κατά βάση για προβληματικά στο παρελθόν ανοίγματα, που έχουν αναδιαρθρωθεί επιτυχώς και τώρα ζητείται το κάτι παραπάνω. Ανώτατο στέλεχος εταιρείας διαχείρισης επισημαίνει πως δύσκολα θα μπορέσουν οι δανειολή-

πτες αυτοί να πετύχουν καλύτερους όρους από τη ρύθμιση που ήδη έχουν, ειδικά αν αυτή είχε συμφωνηθεί μετά το 2018, καθώς έκτοτε όλες οι αναδιαρθρώσεις είναι ιδιαίτερα γενναϊόδορες.

Καθυστέρησης

Σε κάθε περίπτωση πάντως, το υψηλό ενδιαφέρον για τον εξωδικαστικό μηχανισμό δημιουργεί αισιοδοξία ότι το συγκεκριμένο εργαλείο θα συμβάλει σε μεγάλο βαθμό στην προώθηση βιώσιμων ρυθμίσεων. Σημειώνεται ότι η επεξεργασία των υποβληθεισών αιτήσεων δεν ξεκίνησε ακόμη από τις τράπεζες, καθώς δεν έχει συνδεθεί με την online πλατφόρμα ή βάση δεδομένων της ΑΑΔΕ και των Ασφαλιστικών Ταμείων. Αυτό εκτιμάται ότι θα γίνει μέσα στο επόμενο 10ήμερο. Επίσης, δεν έχει εκδοθεί προς ώρας η απόφαση για τη σύμβαση των πιστωτών και ο αλγόριθμος για την αυτόματη διαμόρφωση της βέλτιστης ρύθμισης για το κομμάτι των τραπεζικών χρεών. Εκτιμάται ότι μέχρι τις αρχές Αυγούστου η εκκρεμότητα αυτή θα έχει τακτοποιηθεί και οι πρώτες προτάσεις στους ενδιαφερομένους για ρύθμιση θα υποβληθούν μέσα στο καλοκαίρι. Εξάλλου, ούτως ή αλλιώς οι πιστωτές έχουν από τον νόμο προθεσμία 2,5 μηνών για την παρουσίαση στον οφειλέτη της προτεινόμενης αναδιάρθρωσης, η οποία κατά πάσα πιθανότητα θα τηρηθεί.

Β
Με δεδομένη τη στόχευση των πιστωτών για την όσο το δυνατόν ταχύτερη τακτοποίηση παλαιών υποθέσεων, η πίεση που θα ασκηθεί στους δανειολήπτες θα ενταθεί σημαντικά

ΠΑΝΟΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ

«Είναι καιρός να δούμε το Ασφαλιστικό από τη σκοπιά των νέων και όχι από τη σκοπιά των συνταξιούχων, το οφείλουμε στα παιδιά μας».

Με τη βεβαιότητα ότι η επερχόμενη μεταρρύθμιση και το νέο επικουρικό Ταμείο λειτουργεί «αποκλειστικά υπέρ της νέας γενιάς» και «αφοπλίζει τους κινδύνους της δημογραφικής βόμβας», ο αρχιτέκτονας των αλλαγών, υφυπουργός Κοινωνικών Υποθέσεων κ. Πάνος Τσακλόγλου, ξηφουλκεί υπέρ του κυβερνητικού σχεδίου για την επικουρική σύνταξη.

Βάζοντας «τα αβγά σε διαφορετικά καλάθια», η επικουρική απαλλάσσεται από τον δημογραφικό κίνδυνο, σημειώνει χαρακτηριστικά, καθώς σήμερα η ασφάλιση είναι εξ ολοκλήρου διανεμητική και υπερβολικά εκτεθειμένη στον δημογραφικό κίνδυνο. Ως εκ τούτου όλο και λιγότεροι εργαζόμενοι καλούνται να πληρώσουν τις συντάξεις όλο και περισσότερων συνταξιούχων. Αυτό αλλάζει καθώς «η επικουρική σύνταξη κάθε ασφαλισμένου θα καθορίζεται από τις εισφορές που έχει πληρώσει και τις αποδόσεις των επενδύσεών του».

Ο κ. Τσακλόγλου διαβεβαιώνει ότι δεν υπάρχει κανένας λόγος αλλαγών και στην κύρια ασφάλιση, υπογραμμίζει ότι για τους τωρινούς συνταξιούχους δεν αλλάζει τίποτα και τονίζει ότι οι διαφορές στις αποδόσεις και στις συντάξεις των νέων που θα ενταχθούν στο κεφαλαιοποιητικό σύστημα «θα είναι εξόφθαλμες» σε σχέση με τις σημερινές.

Ακόμη και οι ασφαλισμένοι με λιγότερα από 15 χρόνια θα πάρουν πίσω τα χρήματα των εισφορών τους, «ενώ σήμερα δεν παίρνουν τίποτα». Επιπροσθέτως οι ασφαλισμένοι θα είναι πλήρως προστατευμένοι από ακραίες αρνητικές διακυμάνσεις των αγορών. Στην απίθανη περίπτωση αρνητικών αποδόσεων των επενδύσεων, το κράτος θα συμπληρώνει τη διαφορά και θα εγγυάται ότι η επικουρική σύνταξη αντιστοιχεί στις εισφορές του.

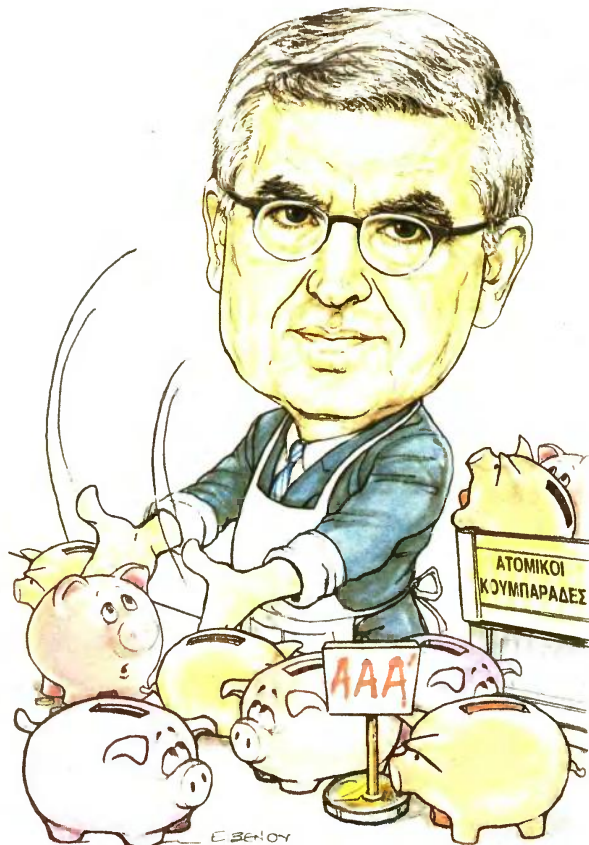
Κύριε υπουργέ, ύστερα από πολλά χρόνια παρεμβάσεων στο Ασφαλιστικό, μια ασφαλιστική μεταρρύθμιση αφορά μόνο τις επικουρικές συντάξεις. Γιατί επικεντρώσατε μόνο στις επικουρικές; Ποια η αναγκαιότητα;

«Κύριε Παπαδή, η κοινωνική ασφάλιση είναι πρωτίστως μια μορφή ασφάλισης. Κύριο χαρακτηριστικό των ασφαλίσεων είναι η λεγόμενη "διαφοροποίηση κινδύνου", δηλαδή να μη βάζουμε όλα τα αβγά μας σε ένα καλάθι. Αυτή τη στιγμή η κοινωνία μας γεννά με ταχείς ρυθμούς και η κοινωνική μας ασφάλιση είναι σχεδόν εξ ολοκλήρου διανεμητική – δηλαδή οι εισφορές των σημερινών εργαζομένων πληρώνουν τις συντάξεις των σημερινών συνταξιούχων – και υπερβολικά εκτεθειμένη στον δημογραφικό κίνδυνο. Όλο και λιγότεροι εργαζόμενοι καλούνται να πληρώσουν τις συντάξεις όλο και περισσότερων συνταξιούχων. Ένας από τους κύριους στόχους της επιχειρημένης μεταρρύθμισης είναι η διαφοροποίηση του κινδύνου στην κοινωνική ασφάλιση συνολικά και ο περιορισμός της έκθεσής της στον δημογραφικό κίνδυνο. Οι μελλοντικοί συνταξιούχοι του σχεδιαζόμενου συστήματος θα έχουν τρεις πηγές εισοδήματος από την κοινωνική ασφάλιση: την εθνική σύνταξη, την ανταποδοτική σύνταξη και την επικουρική σύνταξη. Καθμία τους υπόκειται σε διαφορετικό τύπο κινδύνου. Η εθνική σύνταξη υπόκειται στον δημοσιονομικό κίνδυνο, η ανταποδοτική στον δημογραφικό, ενώ η επικουρική θα έχει απαλλαγεί από τον δημογραφικό κίνδυνο αλλά θα υπόκειται στον κίνδυνο των αγορών. Λόγω του ότι αυτοί οι κίνδυνοι δεν έχουν υψηλή συσχέτιση μεταξύ τους, βελτιώνεται σημαντικά η

Ο υφυπουργός Κοινωνικών Υποθέσεων μιλάει για εξόφθαλμες διαφορές υπέρ των συντάξεων που θα δίνει το νέο Ταμείο και τονίζει ότι το κράτος θα καλύπτει ακόμη και τις αρνητικές αποδόσεις των επενδύσεων και θα εγγυάται τις εισφορές - Για τους τωρινούς συνταξιούχους δεν αλλάζει τίποτα

«Καιρός να δούμε το Ασφαλιστικό της νέας γενιάς και όχι των ήδη συνταξιούχων»

ΣΤΟΝ ΚΩΣΤΑ ΠΑΠΑΔΗ

βιωσιμότητα ολόκληρου του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης».

Υπάρχει πιθανότητα να ακολουθήσει ανάλογη μεταρρύθμιση και για τις κύριες συντάξεις;

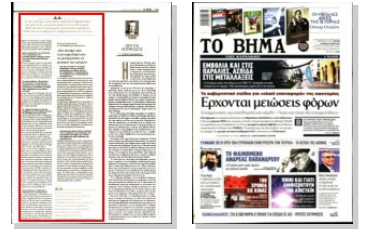
«Τέτοια πιθανότητα δεν υπάρχει και ο λόγος είναι απλός: θα αναίρεσάμε τη διαφοροποίηση του κινδύνου που σας εξήγησα προηγουμένως. Δηλαδή, δεν θέλουμε να εκθέσουμε υπερβολικά την κοινωνική ασφάλιση στον κίνδυνο των αγορών. Αυτό μας έχει διδάξει και η εμπειρία χωρών – κυρίως της Λατινικής Αμερικής – που επιχειρήσαν την εξ ολοκλήρου μετατροπή του συστήματος ασφάλισής τους σε κεφαλαιοποιητικό. Ανθρότως, η μεταρρύθμιση που προνοούμε είναι στα πρότυπα των αντίστοιχων συστημάτων ανεπτυγμένων ευρωπαϊκών χωρών, όπως της Σουηδίας και της Δανίας, όπου η εισαγωγή κεφαλαιοποιητικών στοιχείων έγινε για ένα μέρος μόνο του ασφαλιστικού συστήματος».

Ποια θα είναι τα βασικά χαρακτηριστικά της προτεινόμενης μεταρρύθμισης; Ποιους αφορά;

«Η μεταρρύθμιση αφορά αποκλειστικά τη νέα γενιά. Δεν πρόκειται να επηρεάσει κανέναν τωρινό συνταξιούχο, αλλά ούτε και τους ασφαλισμένους που θα συνταξιοδοτηθούν με το υφιστάμενο σύστημα. Το νέο σύστημα επικουρικής ασφάλισης αφορά όσους θα εργαστούν για πρώτη φορά από 1ης Ιανουαρίου 2022 και έχουν υποχρέωση επικουρικής ασφάλισης, καθώς και τους σημερινούς ασφαλισμένους έως 35 ετών, είτε είναι είτε δεν είναι υπόχρεοι επικουρικής ασφάλισης, οι οποίοι προαιρετικά θα επιλέξουν να ασφαλιστούν στο νέο Ταμείο. Όσοι ενταχθούν σε αυτό το Ταμείο θα έχουν έναν ατομικό λογαριασμό όπου θα καταβάλλονται οι εισφορές επικουρικής ασφάλισης και αυτές θα επενδύονται. Κατά τη συνταξιοδότηση η επικουρική σύνταξη κάθε ασφαλισμένου θα καθορίζεται από τις εισφορές που έχει πληρώσει και τις αποδόσεις των επενδύσεών του».

Σας έχω ακούσει να μιλάτε για αυξημένες συντάξεις – με το νέο σύστημα – σε χρονικό ορίζοντα 25ετίας. Δεν είναι παρακινδυνευμένη μια τέτοια πρόβλεψη;

«Έχετε δίκιο, οι προβλέψεις με βάση τόσο μεγάλο χρονικό ορίζοντα είναι παρακινδυνευμένες. Όμως, έχουμε την εμπειρία πολλών ανεπτυγμένων χωρών όπου κεφαλαιοποιητικά συνταξιοδοτικά συστήματα λειτουργούν εδώ και πολλές δεκαετίες. Η εμπειρία αυτή δείχνει ότι παρά τις διακυμάνσεις που έχουν οι αποδόσεις αυτών των συστημάτων, σε βάθος χρόνου οι αποδόσεις τους είναι ιδιαίτερα ικανοποιητικές και σίγουρα πολύ υψηλότερες από τις αποδόσεις των διανεμητικών συστημάτων γερασμένων κοινωνιών. Άλλωστε και η εμπειρία των δύο οργανισμών που ιδρύθηκαν στην Ελλάδα στις αρχές της δεκαετίας του 2000 για τη διαχείριση των αποθεμάτων των ασφαλιστικών ταμείων (ΑΕΔΑΚ Ασφαλιστικών Οργανισμών και ΕΔΕΚΤ) είναι παρόμοια. Είχαν εξαιρετικές αποδόσεις, παρότι την ίδια περίοδο είχαμε το PSI των ελληνικών ομολόγων και ακραίες διακυμάνσεις του Χρηματιστηρίου. Άλλο καλό παράδειγμα είναι η Σουηδία, όπου οι κύριες συντάξεις απονέμονται με σύστημα νοητής κεφαλαιοποίησης παρόμοιο με αυτό που ισχύει σήμερα για την επικουρική ασφάλιση, ενώ παράλληλα υπάρχει και υποχρεωτική κεφαλαιοποιητική ασφάλιση που καλύπτει όλους τους εργαζομένους παρόμοια με αυτή που σχεδιάζουμε. Οι αποδόσεις της κεφαλαιοποιητικής ασφάλισης γνώρισαν μεγαλύτερες διακυμάνσεις, αλλά

Το νέο σύστημα επικουρικής ασφάλισης αφορά όσους θα εργαστούν για πρώτη φορά από 1ης Ιανουαρίου 2022 και έχουν υποχρέωση επικουρικής ασφάλισης, καθώς και τους σημερινούς ασφαλισμένους έως 35 ετών

σε βάθος εικοσιπενταετία, οι μέσες ετήσιες αποδόσεις της κεφαλαιοποιητικής ασφάλισης ήταν 4,2% ενώ αυτές του συστήματος νοητής κεφαλαιοποίησης 1,7%. Οι διαφορές είναι κάτι παραπάνω από εξόφθαλμες».

Επίσης δεσμεύστε για επιστροφή στον ασφαλισμένο των συσσωρευμένων εισφορών ακόμη και αν δεν θεμελιώσει δικαίωμα σύνταξης;

«Μία από τις βασικές αρχές της προωθούμενης μεταρρύθμισης είναι ο ατομικός κουμπαράς, όπως σας έλεγα και νωρίτερα. Για αυτόν τον λόγο όσοι ασφαλισμένοι δεν θεμελιώσουν δικαίωμα σύνταξης, έχοντας εισφέρει για λιγότερα από 15 χρόνια, θα πάρουν πίσω τα χρήματα των εισφορών τους τη στιγμή της συνταξιοδότησής τους».

Και αφού μιλάμε για δεσμεύσεις, θα συνεχίσουν να χορηγούνται απρόσκοπτα και χωρίς μειώσεις οι υφιστάμενες επικουρικές συντάξεις όσων παραμένουν στο παλιό σύστημα;

«Για τους τωρινούς συνταξιούχους δεν αλλάζει τίποτα. Και για να είμαστε ξεκάθαροι ως προς αυτό, θα υπάρχει ρητή αναφορά στον νόμο πως θα συνεχιστεί απρόσκοπτα η καταβολή των συντάξεων του τωρινού συστήματος με τους υφιστάμενους κανόνες, χωρίς καμία περικοπή».

Σε τι ύψος θα φτάσει το κόστος μετάβασης στο νέο Ταμείο; Από πού θα καλυφθεί ένα τέτοιο ποσό;

«Οι μελέτες μας δίνουν τόσο το ακαθάριστο όσο και το καθαρό κόστος της μεταρρύθμισης. Εκτιμάται ότι το ποσό εισφορών που θα κατευθύνεται στο νέο Ταμείο και δεν θα χρησιμοποιείται για την καταβολή συντάξεων είναι περίπου 300 εκατ. ευρώ κατά μέσο όρο την πρώτη δεκαετία και περίπου 56 δισ. κατά τα πρώτα 50 χρόνια.

Αυτό το ποσό θα καλυφθεί από τον κρατικό προϋπολογισμό καθώς οι σημερινές συντάξεις δεν θα γνωρίσουν καμία περικοπή. Για να αντιληφθούμε όμως το πραγματικό μέγεθος αυτού του ποσού, θα πρέπει να επισημάνουμε ότι ο κρατικός προϋπολογισμός μεταβιβάζεται στο συνταξιοδοτικό σύστημα περίπου 15 δισ. ευρώ κάθε χρόνο.

Επιπλέον, αυτό που έχει σημασία είναι το καθαρό κόστος της μεταρρύθμισης. Σημαντικό μέρος των εισφορών θα επενδύεται σε παραγωγικές επενδύσεις. Αυτό συνεπάγεται υψηλότερη παραγωγικότητα, περισσότερες θέσεις εργασίας και υψηλότερο ρυθμό ανάπτυξης, άρα και περισσότερα φορολογικά έσοδα και εισφορές κοινωνικής ασφάλισης. Ενδεικτικά να αναφέρω πως στη μελέτη, που έχει εκπονήσει το ΙΟΒΕ, εκτιμάται πως η μεταρρύθμιση θα έχει θετικό δημοσιονομικό αποτέλεσμα από τη δεύτερη κιόλας δεκαετία της εφαρμογής της και σε βάθος 50 ετών αναμένεται να προσφέρει 50 δισ. επιπλέον έσοδα στα δημόσια ταμεία, θα οδηγήσει σε σταδιακή αύξηση του ΑΕΠ, το οποίο σε βάθος χρόνου (2070) θα είναι περίπου 6%-7% υψηλότερο από το ύψος του ΑΕΠ χωρίς τη μεταρρύθμιση».

Πώς αναμένετε να εξελιχθεί ο διάλογος με την αντιπολίτευση;

«Δεν χωρά αμφιβολία κ. Παπαδή πως το ασφαλιστικό είναι ζήτημα κεφαλαιώδους σημασίας. Επibάλλεται συνεπώς ο δημόσιος διάλογος να γίνει με όρους νηφαλιότητας, ειλικρίνειας και εθνικής σφραγικής. Δεν έχουμε την πολυτέλεια να αγνοούμε τα δεδομένα. Πιστεύω ότι έχει έρθει η ώρα τόσο η κοινωνία, όσο και το πολιτικό σύστημα, να κοιτάξουμε το ασφαλιστικό όχι μόνο από τη σκοπιά των συνταξιούχων αλλά και από τη σκοπιά των νέων εργαζομένων. Το ορεύουμε στα παιδιά μας, στα οποία έχουμε κληροδοτήσει οκ ολίγα».

ΠΩΣ ΘΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ Ο «ΑΤΟΜΙΚΟΣ ΚΟΥΜΠΑΡΑΣ»;

«Δεν ζητάμε από τους ασφαλισμένους να μετατραπούν σε γκουρού των αγορών»

Πώς θα λειτουργεί ο «ατομικός κουμπαράς» στο νέο σύστημα επικουρικών συντάξεων και πώς θα «επιπρεάζουν» οι ασφαλισμένοι την επένδυση των συσσωρευμένων εισφορών τους;

«Οι εισφορές των ασφαλισμένων θα επενδύονται σε χαρτοφυλάκια τα οποία θα έχουν προδιαμορφωθεί από το Δημόσιο Ταμείο που θα δημιουργηθεί. Τα χαρτοφυλάκια αυτά θα αντιστοιχούν σε τρία προφίλ ασφαλιστικών προτύπων. Το ένα θα είναι πιο συντηρητικό, το δεύτερο πιο ισορροπημένο και το τρίτο πιο επιθετικό. Οι ασφαλισμένοι θα μπορούν να επιλέξουν σε ποιο χαρτοφυλάκιο θα επενδυθούν τα χρηματά τους ή ακόμα και να τα "μιουρρουν" ανάμεσα στα χαρτοφυλάκια.

Η επιλογή του χαρτοφυλακίου θα μπορεί να αλλάζει κάθε τρία χρόνια. Επιπλέον, όλα τα χαρτοφυλάκια θα ακολουθούν επενδυτική πολιτική η οποία θα συνδέεται με την ηλικία του ασφαλισμένου. Για παράδειγμα, όσο μεγαλύτερος σε ηλικία είναι ο ασφαλισμένος τόσο θα φθίνει το ρίσκο της επένδυσής του. Πάντως, θα ήθελα να τονίσω ότι δεν ζητάμε από τους ασφαλισμένους να μετατραπούν σε "γκουρού των αγορών". Η διαχείριση των πόρων του Ταμείου θα γίνεται από τα επαγγελματικά στελέχη του, τα οποία προβλέπεται να επιλεγούν με αυστηρά αξιολογικές διαδικασίες».

Διατυπώνονται όμως πολλές ενστάσεις για τη «σύνδεση» του συστήματος των επικουρικών συντάξεων με το ρίσκο των αγορών και τους κινδύνους που συνεπάγονται...

«Εξήγησα προηγουμένως γιατί η εισαγωγή της κεφαλαιοποιητικής επικουρικής ασφάλισης μειώνει τον συνολικό κίνδυνο του ασφαλιστικού συστήματος, αλλά και ότι η εμπειρία δείχνει ότι οι αποδόσεις των κεφαλαιοποιητικών συστημάτων είναι ιδιαίτερα ικανοποιητικές. Όμως, ακόμα και στην απίθανη περίπτωση όπου οι αποδόσεις των επενδύσεων του ασφαλισμένου κατά τη στιγμή της συνταξιοδότησής του είναι αρνητικές, στον νόμο θα υπάρχει ρητή δέσμευση ότι το κράτος συμπληρώνει τη διαφορά και εγγυάται ότι η επικουρική σύνταξη θα αντιστοιχεί στις εισφορές που έχει καταβάλει ο κάθε ασφαλισμένος και μάλιστα σε πραγματικούς όρους. Με άλλα λόγια, οι ασφαλισμένοι είναι πλήρως προστατευμένοι από ακραίες αρνητικές διακυμάνσεις των αγορών. Όμως εκτιμώ ότι σε ελάχιστες περιπτώσεις θα παραισεί ανάγκη να ενεργοποιηθεί αυτή η εγγύηση».

Ένας από τους κύριους στόχους της επικείμενης μεταρρύθμισης είναι η διαφοροποίηση του κινδύνου στην κοινωνική ασφάλιση συνολικά και ο περιορισμός της έκθεσής της στον δημογραφικό κίνδυνο